

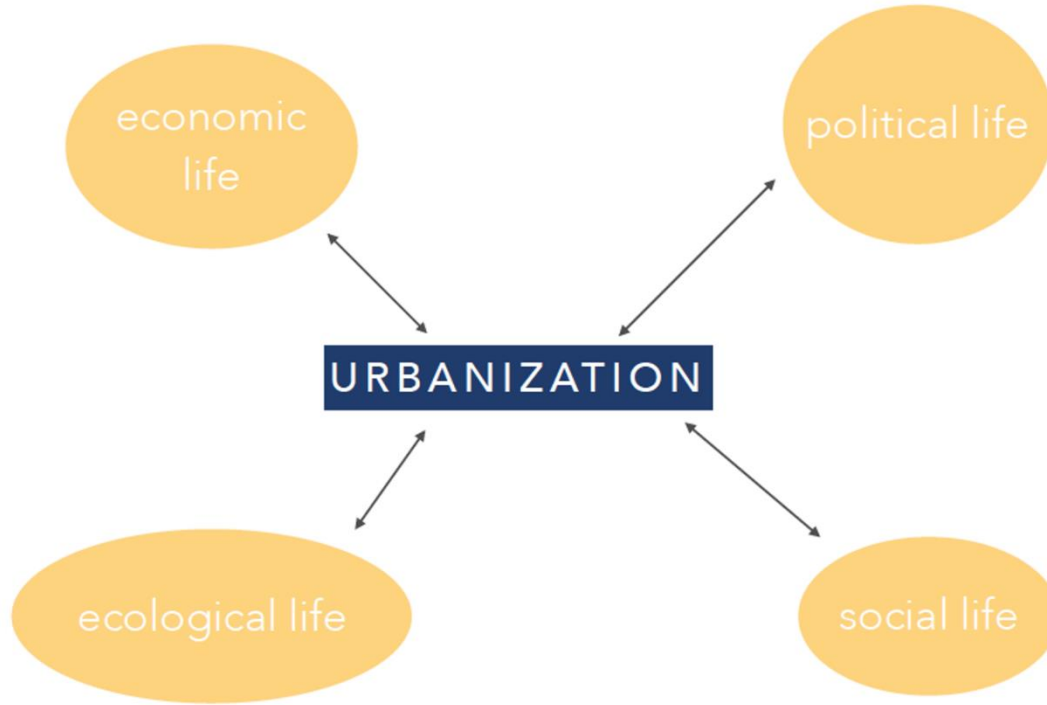

Å tegne bilder av en ny normal

Stina E. Oseland, PhD,
Klimadirektør

BERGEN
KOMMUNE

«climate impacts do not just happen *to* the city, but are fundamentally shaped *through* it – they are integral to the processes that create urban spaces»
(Bulkeley 2013:29)

«Understanding the impact of climate change is to understand how it will add to or relieve, existing vulnerability»
(Bulkeley 2013:18)

Helhetlig omstilling?

Klimakrise

Naturkrise

Krig

Energikrise

Pandemi

Økende ulikhet

Klimarettferdighet

- **Distribusjon**
 - Fordeling av byrder og fordeler mellom individer, land og mellom generasjoner
- **Prosess**
 - Hvem bestemmer og hvem deltar i beslutningsprosesser?
- **Anerkjennelse**
 - Respekt, engasjement og rettferdig anerkjennelse av kulturer og perspektiver

IPCC AR6, WGII, 2022

BERGEN
KOMMUNE

Photo: Ilias Bartolini, September 27 2019

Ny Grønn strategi – hva legger vi til grunn?

- Bestilling: Parisavtalen er viktigste rettesnor
- Erfaringene og kunnskapen fra forrige plan
- Siste kunnskap – IPCC og den felles rapporten om natur- og klimakrise
- Indirekte utslipp – ta ansvar for utslipp som skjer andre steder på grunn av vårt konsum

HOVEDMÅL

2030
Bergen er et lavutslippssamfunn

2050
Bergen er et 1,5-graderssamfunn i tråd med FNs bærekraftsmål

VISJON

Bergen er en pådriver for en offensiv, radikal og rettferdig klimaomstilling, slik at alle i Bergen kan leve gode liv med lave klimagassutslipp i et endret klima

DELMÅL

Kutte direkte utslipp
I Bergen er direkte klimagassutslipp kuttet med 85 prosent fra 2009 til 2030.

Sirkulere ressursene
Bergen tar vare på ressursene. I 2030 er det materielt forbruk, indirekte utslipp og avfallsmengden redusert. Minst 65 % av avfallet blir til nye ressurser.

Bevare naturen
I Bergen verdsetter vi og styrker naturen slik at den kan lagre karbon og håndtere effektene av klima-endringer. I 2030 har vi løsninger som ganger både naturen og klimaet.

Forberede for endring
I 2030 er Bergen rustet til å håndtere effektene av klimaendringer og utnytter mulighetene i omstillingen til lavutslippssamfunnet

SATSINGER

Bergensamfunnet

01: Rettferdig omstilling

02: Klimadugnad

Transport og mobilitet

03: Bærekraftig mobilitet

04: Fossilfri transport

Energi, bygg og anlegg

05: Energieffektivisering og fornybar energi

06: Bygg og anlegg for fremtiden

Arealbruk

07: En tilpasset og trygg by

08: Arealnøytrale Bergen

Forbruk og avfall

09: Redusere klimafotavtrykket

10: Utslippsfri avfallshåndtering

Arbeid og næringsliv

11: Et omstilt næringsliv

12: Sirkulære Bergen

BERGEN
KOMMUNE

Satsing 1: Rettferdig omstilling

Bergenssamfunnet

01
Rettferdig omstilling

Bergen skal mot 2030 omstilles til et rettferdig lavutslippssamfunn. Vi skal passe på at tiltakene som iverksettes ikke forsterker sosiale og økonomiske forskjeller og at de fremmer folkehelsen.

Hva må til?

1. **Videreutvikle kunnskap** om lokale folkehelseisikoler og gevinster knyttet til et klima i endring og et samfunn i omstilling.
2. **Gjennomføre** risikoanalyser som viser koblingene mellom klimaendringer og fysisk og psykisk helse.
3. **Forebygge** folkehelseisikolo relatert til et klima i endring og et samfunn i omstilling.
4. **Bygge en felles forståelse** for koblingene mellom klimaendringene og rettferdighet.
5. **Kontinuerlig evaluere** sosiale og økonomiske konsekvenser av lokale, nasjonale og internasjonale klimatiltak.

- Hvorfor klimarettferdighet?
 - Lokalt, nasjonalt, globalt
 - Generasjonsperspektiv
- Hvorfor fremme folkehelsen?
 - Vinn-vinn
 - Klimaarbeid som del av byutvikling
- Utfordringer
 - Felles forståelse?
 - Opplevd urettferdighet?

I praksis?

- Ombrukssentral
- FutureBuilt
- Sirkulære anskaffelser
- Klimaindikatorer
- Utslippsfrie borerigger
- Klimaomstilling som del av byutvikling: gåbypilot, byreparasjon
- Samarbeid med andre: grønt hytteliv

- Matsvinn på sykehjem

Osv...

OMBRUK: Tusenvis av murstein ble forsiktig demontert for å kunne gjenbrukes da den gamle lærerhøyskolen på Landås skulle bygges om til Bergen inkluderingssenter. Gjenbrukssatsingen "Berget av Bergen" handler om mye av det samme, og er den mest omfattende søknaden Bergen kommune i år sender til Miljødirektoratet.

Bilde: Ola Henning Målsnes

Bergen på topp i antall klimasøknader

Målt etter antall søknader til Miljødirektoratet, er Bergen landets mest aktive kommune i arbeidet med å kutte klimagassutslipp.

Forankring – medvirkning

**Arbeidsgruppe – referansegruppe –
ungdomsrådet – medvirkning i
ungdomsskolen – gjestebud**

«Vi har en bekk rett ved siden av huset og jeg har siden før vi kjøpte huset sett på "mikro-hydro" anlegg. Dette er noe vi kunne gjort for å generere 0,5-5KW/h og på sånn sett blitt selvforsynt på strøm. Jeg tror, siden Bergen har så mye nedbør, at dette er noe som flere kunne gjort. Det finnes mange videoer på Youtube om folk som gjennomfører små slike prosjekter rundt om i verden. Vi skulle gjerne testet noe slik som dette ut hos oss. Hvis det er lov.»

